

CUVÂNT-ÎNAINTE

În 1935, Th. Capidan publica un *Dicționar meglenoromân*, ca al treilea volum al monografiei sale, *Meglenoromâni*¹. Așa cum menționa autorul în *Prefață* (p. 3), dicționarul conținea, în principal, cuvintele extrase din textele cuprinse în volumul al doilea al monografiei, apărut în 1928. Textele – cele mai multe, basme – proveneau, în cea mai mare parte, de la elevi cu vârsta cuprinsă între 11 și 14 ani ai „Școlii Superioare de Comerț” din Salonic, fiind culese de Th. Capidan în perioada 1909–1919, când a fost profesor și director la această școală. La materialul lexical extras din aceste texte Th. Capidan a adăugat o serie de termeni comunicați de foștii săi elevi sau pe care îi înregistrase în ancheta efectuată cu *Chestionarul Atlasului lingvistic român* (4800 de întrebări) în 1933 la meglenoromâni colonizați în Cadrilater. Autorul a excerptat și o lucrare de mică întindere, redactată în meglenoromână, referitoare la creșterea viermilor de mătase, *Cum si cată bubili*, Salonic, 1907.

În elaborarea dicționarului său, Th. Capidan nu a valorificat contribuțiile lexicografice anterioare, datorate lui Gustav Weigand, Pericle Papahagi și I.-A. Candrea și nici textele publicate de aceștia². Se înțelege că, procedând în acest fel, Th. Capidan a omis un număr important de cuvinte, de construcții, de expresii și de sensuri din vocabularul meglenoromânei.

Se impunea, deci, elaborarea unui nou dicționar al dialectului meglenoromân, care să includă materialul lexicografic ignorat de Th. Capidan. În plus, în intervalul de timp care a trecut de la publicarea dicționarului lui Th. Capidan au apărut noi colecții de texte – înregistrate la fața locului (Papageorgiou 1984, Papatsafa 1997, Katsanis 2001, Atanasov 2002) sau la meglenoromâni stabiliți în Dobrogea (*Cerna T* [1971], *Cerna A* [1973], anchete efectuate de Nicolae Saramandu) – și două atlase lingvistice (Wild 1983, Atanasov 2008), prin care baza documentară s-a îmbogățit în mod considerabil, actualizându-se totodată.

Valorificând toate sursele de material lexical existente (menționate sub *Sigle*), am realizat un *d i c ț i o n a r g e n e r a l*, care reflectă bogăția lexicală a dialectului meglenoromân. Dicționarul este, de asemenea, *e t i m o l o g i c*. Originea cuvintelor am stabilit-o pe baza dicționarelor limbii române, precum și ale limbilor balcanice: macedoneana (slavă), bulgara, turca, greaca, albaneza.

Nicolae Saramandu

¹ Th. Capidan, *Meglenoromâni*, vol. I–III, București, 1925–1935: I. *Istoria și graiul lor*, 1925; *Literatura populară la meglenoromâni*, 1928; *Dicționar meglenoromân*, [1935].

² Vezi lucrările acestor autori sub *Sigle*. Din *Glosar meglenoromân* de I.-A. Candrea, publicat în patru numere din revista „Grai și suflet” în perioada 1927–1937, numai primele două numere, din 1927 și 1928, puteau fi luate în considerație de Th. Capidan.

SUMAR

<i>Cuvânt-înainte</i>	VII
<i>Sigle (Surse)</i>	IX
<i>Bibliografie</i>	XI
<i>Abrevieri</i>	XIII
DICȚIONAR	1
LITERA A	3
LITERA Ă	38
LITERA B	99
LITERA C	169